

MAGYAR JÉGKORONG JÁTÉKVEZETŐK EGYESÜLETE

ETIKAI KÓDEX

2013.08.05.

A MAGYAR JÉGKORONG JÁTÉKVEZETŐK EGYESÜLETÉNEK MAGATARTÁS- ÉS ETIKAI KÓDEXE, A FEGYELMI BIZOTTSÁG MŰKÖDÉSI RENDJE

1 A KÓDEX CÉLJA, FOGALMAK

A Magyar Jégkorong Játékvezetők Egyesülete (továbbiakban **egyesület**) önálló sportszervezet, amelynek tagjai tudomásul veszik, hogy a Magyar Jégkorong Szövetség mindenkor Játékvezető Testületét képezik. Jégkorong játékvezető az a személy lehet, aki az egyesület tagja.

1.1 Cél

A Magyar Jégkorong Játékvezetők Magatartás és Etikai Kódexét (továbbiakban **kódex**), az egyesület azzal a céllal fogalmazta meg, hogy a egyesület tagjai számára irányt mutasson az egyesület keretében végzett tevékenység folytatásában, valamint az egyesületet érintő etikai kérdésekben, és egy elvárt erkölcsi, etikai és viselkedési normát határozzon meg. Továbbá célja, hogy megakadályozza a hibás cselekedeteket, és fejlessze a későbbiekben részletezett játékvezetői értékek, alapelvek és előírások megvalósulásának módját.

1.2 Érvényességi terület

A kódex személyi hatálya kiterjed az egyesület valamennyi tagjára. Időbeli hatálya kiterjed a kódex kihirdetésének napjától annak módosításáig vagy visszavonásáig.

2 JÁTÉKVEZETŐI JOGKÖRÖK, KÖTELEZETTSÉGEK, ÉS ALAPELVEK

A játékszabályok hatalommal ruházzák fel a mérkőzések játékvezetőit, a játékkal és a mérkőzés eredményével kapcsolatos döntései véglegesek, joga, hogy a mérkőzést bármikor megszakítsa, figyelmezteti a szabálytalan, vagy sportszerűtlen magatartást tanúsító játékosokat, kizárhatja azt a játékost, aki véleménye szerint durva a játékban vagy súlyosan sportszerűtlenül viselkedik. Ilyen döntési- és fegyelmezési jogkör gyakorlásához a játékvezetőknek magas etikai szintre van szüksége.

2.1 Kötelezettségek a sportággal szemben

A jégkorong játékvezetőnek mindent meg kell tennie (edzésekkel, képzésekkel) azért, hogy fizikailag és szellemileg kiváló állapotban legyen. Fizikailag képesnek kell lennie a leggyorsabb játék követésére is, szellemileg pedig élénknek kell lennie, és késznek arra, hogy a helyes döntést a legjobb helyezkedési pozícióból tudja meghozni. Amennyiben fizikailag, vagy szellemileg nincs megfelelő állapotban a mérkőzés levezetésére (betegség, sérülés, magán jellegű okok stb. következtében) mondja le a játékvezetésre való felkérést.

Kiegyensúlyozottan és határozottan lépjen fel a játékszabályok érvényre juttatásáért, és ne hagyja magát befolyásolni a játékosok, hivatalos személyek, a nézők és egyéb jelenlevők részéről. Legyen mindig becsületes, tisztelettudó és pártatlan, tekintet nélkül a résztvevő csapatokra, országokra, játékosokra, vagy hivatalos személyekre. Legyen bátorsága a döntések meghozatalánál. A játékvezetőnek írásban tájékoztatni kell az egyesület elnökségét, ha valamely csapattal kapcsolatban összeférhetlenség áll fenn (személyes kapcsolat, korábbi konfliktusok, egyéb esetek). A játékvezetőnek vissza kell utasítania a vendégszeretet túlzott megnyilvánulásait egy másik sportegyesület részéről.

2.2 Kötelezettségek a játékosokkal szemben

A játékvezetőknek kellő higgadsággal kell alkalmazniuk a rájuk ruházott döntési- és fegyelmezési jogkört. A tekintélyt, és a határozott magatartást a másik ember tisztelete kell, hogy kísérje. A játékvezetőnek védeni kell a játékosokat a játék során minden a Fair Play szellemét sértő támadásoktól. Verbális és non-verbális kapcsolata során kellő tiszteletet kell tanúsítania a játékosokkal szemben akkor is, ha azok sportszerűtlenül viselkednek. Jelentésében a játékvezetőnek szigorúan tartania kell magát az igazsághoz és a valódi történésekhez.

2.3 Kötelezettségek a többi játékvezetővel szemben

A játékvezető tekintélyét védeni kell, nemcsak a játék érdekében, hanem a játékvezető kollégák érdekében is. Ez a védelem azonban ne korlátozza a játékosok védelmét. A játékvezető tartózkodjon a játékvezető-kollégák nyilvános kritikájától, nyújtson teljes támogatást azoknak. Járuljon hozzá a fiatal játékvezetők fejlődéséhez. Szakmai tudását kollégáival, különösen a fiatalabb generáció tagjaival ossza meg, hangsúlyozottan ha erre felkéri (pl. Mentor-program, edzőtáborok). Legyen nyitott a játékvezető, ha tudását fejleszteni szeretné az egyesület, a kollégák felé.

3 VISELKEDÉSI IRÁNYELVEK ÉS ELŐÍRÁSOK

A játékvezető mindenkor az egyesületet képviseli, magatartásán keresztül az egész egyesület megítélését befolyásolja. Ez a felelősség bizonyos viselkedési irányelveknek való megfelelést kíván meg. A Kódexben megfogalmazott szabályok egyszerűek és egyértelműek. Ha valakinek mégis egy adott helyzetben nehézsége támadna azokat értelmezni, akkor alkalmazza az alábbi józan megfontoláson alapuló elveket:

- Ne tegyen semmit, amiről tudja vagy hiszi, hogy jogszerűtlen vagy etikátlan!
- Ne tegyen semmi olyat, ami szavahihetősége feladására kényszerítené!

3.1 Felkészültség, etikai megfelelés

Fejlessze és javítsa szakmai ismereteit a tudományos kutatási eredmények, a gyakorlati tapasztalatok és a szakmai útmutatások tanulmányozásával. Olyan módon fejlessze képességeit, és teljesítményét, hogy a jégkorong játékvezetés vonzó legyen a nézők, és a jövőbeni kollégák számára, összhangban a fentebb ismertetett játékvezetői kötelezettségekkel. Az alábbi személyiségvonások megléte szükséges a játékvezetőnek:

- őszinteség (önmagához és a játékvezető kollégákhoz)
- sportág iránti alázat
- fejlődésre való nyitottság
- pozitív szemlélet, csapatszellem,
- jó problémamegoldó képesség,
- kiállás, határozottság

3.2 Hozzáállás

A jégkorong játékvezető becsületes, szabálykövető, tisztességes és másokkal szemben tisztelettudó. Köteles a sport legmagasabb elvei, tisztasága és méltósága szerint viselkedni. A játékvezető minden körülmények között és minden helyszínen, (jégpálya parkoló, büfé, folyosó, előtér, lelátó stb.) maradjon játékvezető, tartsa be a 2. pontban leírtakat.

3.3 Játékvezetői viselkedés

Legyen mindig pozitív, elszánt és határozott. Mindig tisztelettudóan üdvözlő másokat, illendően fejezi ki magát, nem használ illetlen kifejezéseket, szavakat. Nem megengedett a durva hangnem, a durva szavak, valamint a káromkodó nyelvezet használata a sportolókkal, a versenybírókkal, az edzőkkel, a kollégákkal, és a sporttevékenységgel kapcsolatban lévő személyekkel szemben. Mint játékvezető, minden körülmények között megőrzi az önfegyelmet és az önkontrollt. Figyel külső megjelenésére, mindig tisztán, elfogadható öltözetben (egyesület által előírt módon) jelenik meg a mérkőzésre, és a mérkőzésen. Elfogadja, hogy felelős a jégkorongsport (Magyar Jégkorong Szövetség, Nemzetközi Jégkorong Szövetség) rá vonatkozó szabályainak megismeréséért, és betartásáért.

3.4 Képzés, felkészülés a szezonra

3.4.1 Elméleti és gyakorlati ismeretek

A jégkorong játékvezető a jégkorong szabályait (IIHF Szabálykönyv, Casebook, Handbook, MJSZ Versenyszabályzat, Versenykiírás) tudása legjavát adva köteles megismerni, elsajátítani, különös tekintettel az IIHF Szabálykönyvre. Így szerzett elméleti tudását (szabályismeret) évről-évre frissíti, aktualizálja az egyesület elvárásának megfelelő módon. A jégkorong játékvezetéshez szükséges gyakorlati képességeinek (korcsolyatudás, állóképesség, helyezkedés stb.) folyamatos fejlesztésére törekszik, összhangban az egyesület elvárásaival, és a nemzetközi gyakorlatokkal. Elméleti és gyakorlati tudásáról köteles számot adni az egyesület által előírt módon.

3.4.2 Edzőtábor

A játékvezető köteles részt venni az egyesület által előírt, az aktuális szezont megelőző jégkorong játékvezető edzőtáborban (nyári időszak); esetleges távolmaradásáról, vagy korlátozott részvételéről az egyesület elnöksége számára elfogadható módon történő igazolásról. A szezon közbeni egyesület által szervezett, (vagy az egyesület által ajánlott) továbbképzéseken, teszteken, képességfejlesztő összejöveteleken az egyesület elnöksége által megjelölt formában kell részt vennie.

3.4.3 Felkészülés a szezonra

A játékvezető a következő irányelvek és előírások mentén készül a jégkorong szezonra:

- mentális és fizikai felkészülés (szabályismeret, nyári fizikai felkészülés)
- önvizsgálat ,célok kitűzése a szezonra (honnan–hová szeretne eljutni)
- megfelelő hozzáállás tisztázása, belső motiváció és elköteleződés
- edzőtáborban való részvétel (edzőtábor alatt maximális pozitív hozzáállás, edzőtáborban való megfelelés (elméleti és fizikai tesztek).

3.5 Egységesség

Az egyesület számára fontos a jégkorong játékvezetők egységessége, amely növeli és erősíti a játékvezetői tekintélyt és összetartást, a sportszakmai és nem sportszakmai megítélést. A jégkorong játékvezető ezért törekszik az egységesség megtartására a következő területeken:

- külső megjelenés (öltözék) a mérkőzések előtt, alatt és után, rendezvényeken és egyéb eseményeken (világbajnokság, tornák, egyebek)
- felszerelés: lehetőség szerint teljesen fekete fejdő, teljesen fekete korcsolya fehér cipőfűzővel, fekete játékvezető nadrág, megfelelő védőfelszerelések, az egyesület által aktuálisan előírt mez. Ezekről való eltérés csak az egyesület elnökségével való egyeztetést követően engedélyezett.
- magatartás a mérkőzés folyamán (érkezés, a sportlétesítményben, felkészülés, jégrelépés, jégen, levonulás, öltözőben, távozás) az egyesület (vagy az egyesülettel egyeztetve a rendező sportszervezet) eljárásainak és kérésének megfelelően, összhangban a nemzetközi szokásokkal.
- minden egyéb esetben, amikor az egyesületet képviseli bármilyen formában a jégkorong játékvezető.
- Az egyesület nevével, logójával, egyéb grafikai megoldásaival ellátott ruházat és kiegészítő viselése kizárólag a játékvezetői tevékenységgel összefüggésben engedélyezett.

3.6 Mérkőzéshez kapcsolódó irányelvek és elvárások:

Mérkőzés előtt:

- Mérkőzés időbeni elfogadása, vagy lemondása az egyesület által előírt módon (internetes felület, email, telefon)
- Megfelelő időbeosztás (hetirend) kialakítása a mérkőzés(ek) függvényében
- Tisztelni az adott mérkőzést: felszerelés mérkőzésre való felkészítése (mosás, élezés, egyebek), tájékozódás (korosztály, milyen mérkőzés várható, egyebek)
- Egyeztetés a kollégákkal a mérkőzésre való eljutást illetően (rugalmasság, kompromisszumkészség, csapatmunka, - a vezetőbíró(k), idősebb kolléga, személygépkocsival rendelkező kolléga felhívása-)
- Időben érkezés a mérkőzésre (az egyesület előírásaival, versenyszabályzat és a versenykiírással összhangban)
- Megfelelő fizikai és szellemi állapotban érkezés a mérkőzésre (a játékvezető nem lehet ittas és/vagy bódult állapotban; gyógyszeres kezelés esetén a kezelőorvossal egyeztetni kell, hogy a gyógyszer hatása befolyásolja-e a játékvezetéshez szükséges képességeket)
- Felszerelés újraellenőrzése az öltözőben (opcionális reklámok felhelyezése)
- Az öltöző maradjon öltöző (nem klubszoba, más játékvezető csak a mérkőzésen résztvevő játékvezetők beleegyezésével léphet az öltözőbe, az öltözőben és a hozzá tartozó területeken dohányozni tilos)
- Az adott sportlétesítmény házirendjének betartása
- Ráhangolódás a mérkőzésre ("mérkőzés állapotba" kerülés, bemelegített izomzat, mérkőzésre fókuszálás, telefon és egyéb kommunikációs eszközök kikapcsolása, lenémitása, használatának mellőzése)

Mérkőzés alatt:

- A 2. pontban leírtakkal összhangban viselkedés.
- Ne beszéljen (ne mutogasson) ki a játékvezető a pályán kívülre.
- Együttműködésre törekvés a mérkőzésen résztvevőkkel (versenybírók, személyzet, edzők, játékosok), mindig szem előtt tartva a jégkorong és a sport Fair Play szellemét.
- A játékvezető, ha magánemberként van jelen a mérközéseken, a viselkedése kapcsán akkor is elvárt a kódexben foglalt normák betartása, az egyesület külső megítélésének pozitív irányú előmozdítása érdekében.

3.7 Kommunikáció

A játékvezető játékvezetői tevékenysége során a kommunikáció, mint információ csere különös hangsúlyt kap. A kommunikáció verbális és non verbális jellegére is kiterjed a kódex hatálya. Fontos, hogy következő területeken a játékvezető a kódexben leírt elvekkel összhangban kommunikáljon:

- az egyesület elnökségével (képzések, tájékoztatók, közgyűlés, egyebek, bármilyen egyéni játékvezető felkérésről egyeztetés)
- a játékvezető küldésért felelős kollégával (mérkőzés elfogadása vagy lemondása, módosítások, az egyesület előírásaival összhangban)
- az egyesület kommunikációért felelős tagjával
- a Fegyelmi Bizottság tagjaival
- a mérkőzés valamennyi résztvevőjével (játékvezető kollégák, játékos, edző, versenybíró, rendezők, klubvezetők)
- a Magyar Jégkorong Szövetség dolgozóival (elnökség, titkárság, kollégák)
- az egyesület tagjaival (kollégák).

3.8 Sportfogadás

A játékvezető:

- nem köthet sportfogadást olyan mérkőzésre, amelyen játékvezetőként tevékenykedik vagy tevékenykedni fog. Ez a szabály vonatkozik a játékvezető közvetlen családtagjaira is.
- nem ajánlhat fel, illetve fogadhat el pénzt (vagy bármilyen értéket), ajándékot vagy jutalékot egy mérkőzés menetének és/vagy eredményének jogszerűtlen befolyásolásáért. Különösen súlyos etikai vétségnek számít a vesztegetés. Minden erre irányuló kísérletet a játékvezető haladéktalanul köteles az egyesület elnökségének jelezni. Ennek elmulasztása fegyelmi vétség.
- nem készíthet vagy segíthet másokat abban, hogy ezen szabályokat megsértse.

3.9 Közéleti szerepvállalás

Az egyesület nem korlátozza a tagok politikai szerepvállalását, de ilyen irányú fellépésük során nem használhatják az egyesület nevét, és tevékenységük nem állhat ellentétben az egyesület érdekeivel.

A játékvezető kötelessége, hogy:

- ügyeljen rá: politikai szerepvállalása során nem használhatja az egyesület nevét,
- ne keltse azt a látszatot, hogy az egyesület elkötelezettséget vállalt valamely párt vagy politikai irányzat mellett,
- ne csatlakozzon olyan csoportokhoz, amelyeknek céljai, illetve tevékenységük ellentétes az egyesület érdekeivel,
- ne használja az egyesület eszközeit (pl. fax, számítógép, internet, telefon, fénymásoló, szkennel, fejleces papír stb.);
- tartózkodjon attól, hogy játékvezetői tevékenysége során politikai tevékenységet végezzen.

A játékvezetők internetes közösségi oldalakon gyakorolt tevékenysége mindenkor a jelenlegi etikai kódexszel összhangban kell, hogy történjen. Így – nem kizárólagosan, de különösen - kerülendők az alábbiak:

- internetes felületeken (közösségi oldalakon, fórumokon stb.) az egyesület érdekeit sértő kijelentések nyilvános közzététele (például a saját és/vagy más játékvezetők teljesítményének értékelése, az egyesület tagjainak, munkájának, szakmai irányvonalának, programjainak stb. bírálata);
- internetes felületeken (közösségi oldalakon, fórumokon stb.) a játékvezetői tekintély csorbítására alkalmas és/vagy a játékvezetői szereppel összeegyeztethetetlen fényképek, videók, hangfelvételek, szöveges anyagok nyilvános közzététele saját magáról vagy más kollégáról;
- internetes felületeken (közösségi oldalakon, fórumokon stb.) mérkőzés előtti este/éjszaka szórakozóhelyeken helyszínt nyilvánosan megjelölni („becsekkolni”).

3.10 Etikai vétségek bejelentése

Az egyesület tagjaitól elvárt, hogy jelentsék, ha olyan cselekedet jut tudomásukra, melynek kapcsán felmerül az etikai kódex megsértésének gyanúja. Kérjen tanácsot, ha bizonytalan a helyes eljárásban. Bármely etikai jellegű kérdéssel elsősorban a egyesület elnökéhez címzett írásbeli kérelemmel forduljon. Az etikai ügyek kivizsgálása akkor lehet a leghatékonyabb, ha az esettel kapcsolatban minden rendelkezésre álló információt megoszt a bejelentő, beleértve a nevét is. Névtelen bejelentéseket a Fegyelmi Bizottság csak akkor vizsgál ki, ha a kódex különösen súlyos megsértése valószínűsíthető.

Bármely munkavállaló, aki jóhiszeműen tanácsot kér, hangot ad aggodalmának, vagy helytelen magatartást jelent be, a kódex szerint cselekszik. Amennyiben az etikai vétség bejelentője tudta, hogy a bejelentett cselekményt nem követték el, vagy azt nem az általa megjelölt személy követte el, abban az esetben vele szemben etikai eljárásnak van helye.

Az egyesület a jóhiszemű bejelentővel szemben semmiféle megtorlást nem tűr el. Ha valaki úgy érzi, hogy megtorlást szenvedett el, ezt be kell jelentenie.

4 A FEGYELMI BIZOTTSÁG MŰKÖDÉSI RENDJE

4.1 Fegyelmi vétség

A fentebb ismertetett kódex megsértése esetén a jégkorong játékvezető fegyelmi vétséget követ el. A fegyelmi vétségnek nincs elévülése, egy vétséget egyszer vonhat fegyelmi eljárás alá a Fegyelmi Bizottság, azonban súlyosbító hatálya lehet egy későbbi vétség elbírálásában. Az egyesület a játékvezető ellen fegyelmi eljárást folytathat le. A fegyelmi eljárás lefolytatására a Fegyelmi Bizottság (továbbiakban **bizottság**) jogosult. Fegyelmi eljárást az Egyesület Elnöke, Elnöksége, a Fegyelmi Bizottság kezdeményezhet, ezen kívül az egyesület bármely tagja az egyesület Elnökéhez címzett írásbeli kérelemmel, mely alapján az Elnök döntést hoz, hogy indít-e vagy sem fegyelmi eljárást. Az elnökség az ügyben keletkezett iratokat és dokumentumokat (fénykép, video, email, egyebek) a

bizottság részére átadja. A bizottság írásban (e-mailben) és telefonon tájékoztatja az eljárás alá vont játékvezetőt a fegyelmi eljárás megindulásának tényéről.

4.2 Fegyelmi eljárás

A Fegyelmi Bizottság jogosult a fegyelmi eljárás lefolytatására. A Fegyelmi Bizottság 3 főből álló testület (1 bizottságvezető és 2 további tag, mindhárman az egyesület tagjai), melyet az egyesület elnöksége nevez ki határozatlan időtartamra, és az elnökség jogosult visszahívni.

A fegyelmi eljárás során a bizottság köteles a fegyelmi vétség alapjául szolgáló cselekményt, magatartást, eseményt minden tekintetben, körültekintően megvizsgálni, szükség esetén személyek meghallgatásával a tényállást tisztázni. A bizottsággal minden egyesületi tag köteles együttműködni, melynek elmulasztása fegyelmi vétséget jelent. A bizottság vizsgálatát 30 napon belül köteles befejezni. Amennyiben indokolt a vizsgálat határidejét az egyesület elnökével egyeztetve további 30 nappal meghosszabbíthatja. A bizottság a fegyelmi vizsgálatról, annak megállapításairól határozatot készít. A fegyelmi határozat minden esetben a következő részekből áll:

- tényállás
- határozat
- indoklás

Fegyelmi vétség elkövetése esetén a bizottság az alábbi büntetéseket alkalmazhatja:

- figyelmeztetés, megrovás
- képességfejlesztésre való kötelezés
- játékvezetéstől való eltiltás (részleges, időszakos, örökös)
- pénzbírság

A határozatot az egyesület elnökével és a kommunikációért felelős tagjával egyeztetve közzéteszi a következő lehetséges fórumokon a fegyelmi vétség fokától függően:

- az érintettek részére levélben (vétség elkövető, elnökség, sértettek, egyebek)
- az egyesület (belső jelszóval védett) internetes felületén
- az egyesület nyilvános internetes felületén
- az egyesület nyilvános hírlevelében
- a Magyar Jégkorong Szövetséghez elküldött levélben
- nyilvános médiában (jégkorongblog, újság, televízió).

A Fegyelmi Bizottság határozata ellen írásban (15 napon belül) az Elnökséghez lehet fellebbezni, amely másodfokú határozatot hoz. A fegyelmi eljárás során a Fegyelmi Bizottság három tagja jár el. Összeférhetetlenség (kizárási ok) esetén az Elnökség delegál a Bizottságba másik tagot (elsődlegesen az egyesület Elnöke). A fegyelmi eljárás lefolytatásában nem vehet részt az a személy, akivel szemben az eljárás folyik. Amennyiben az eljárás lefolytatásában való kizárási ok a bizottság több tagjára is érvényes, akkor első fokon az Elnökség, másodfokon a Magyar Jégkorong Szövetség Fegyelmi Bizottsága jár el.

5 JÁTÉKVEZETŐI KÓDEX – „RÖVIDEN ÉS TÖMÖREN”

- Mindig profin és céltudatosan cselekedj, vedd komolyan a szereped!
- Törekedj egy olyan biztonságos és sportszerű környezet megteremtésére, ahol a játékosok megmutathatják az ő képességeiket!
- Légy tisztában a szabályokkal, szabálymagyarázatokkal és szabályhasználatokkal!
- Figyelj arra, hogy a játékvezetők egyben tanítók is! Mutass jó példát!
- Az ítéleteidet mindig „csendes” magabiztossággal hozd meg, ne arrogánsan!
- Ne tórd el a reklamációt!
- Légy fair és pártatlan mindig!
- Soha ne használj sértő, durva vagy obszcén szavakat!
- Ismerd el, ha hibáztál!
- Soha ne kritizálj nyilvánosan kollégát, játékost vagy edzőt!
- Kontrolláld az érzelmeidet!
- Törekedj az elfogadott, egységes eljárások alkalmazására!
- Tűzz ki célokat, amivel fejleszteni tudod a játékvezetői képességeidet!
- Tiszteld az ellenőrt, hallgasd meg az értékelését!